

Veðurstofa Íslands Greinargerð

Rýmingarsvæðavinnuhópur Veðurstofu Íslands og Háskóla Íslands:

Ásdís Auðunsdóttir, Einar Sveinbjörnsson, Guðmundur Hafsteinsson*, Gunnar Guðni Tómasson, Haraldur Eiríksson*, Hörður Þórðarson, Jón Gunnar Egilsson*, Kristján Jónasson, Magnús Már Magnússon, Svanbjörg H. Haraldsdóttir, Tómas Jóhannesson*, Trausti Jónsson, Unnur Ólafsdóttir, Þorsteinn Sæmundsson

Heimamenn: Ágúst Kr. Björnsson, Fjalar Gunnarsson, Oddur Pétursson, Ólafur Helgi Kjartansson

Greinargerð um snjóflóðaaðstæður vegna rýmingarkorts fyrir Súðavík

Inngangur

Samkvæmt lögum nr. 49/1997 um varnir gegn snjóflóðum og skriðuföllum frá maí 1997 ber Veðurstofu Íslands að gefa út viðvaranir um staðbundna snjóflóðahættu. Skal þá rýma húsnæði á reitum, sem tilgreindir eru í viðvörun Veðurstofunnar, í samræmi við gildandi rýmingaráætlun. Veðurstofan hefur, í samráði við heimamenn, unnið sérstaka uppdrætti af þéttbýlisstöðum landsins þar sem talin er snjóflóðahætta og sýna uppdrættirnir reitaskiptingu rýmingaráætlana viðkomandi staða. Greinargerðin sem hér fer á eftir lýsir reitaskiptingu Súðavíkur og aðstæðum sem leitt geta til rýmingar á reitum sem þar hafa verið skilgreindir.

Fjöllunum fyrir ofan byggðina í Súðavík hefur verið skipt í þrjú snjósöfnunarsvæði og eru þau grundvöllur „lóðréttar“ svæðaskiptingar vegna rýmingar af völdum snjóflóðahættu. Mörk svæðanna eru valin þannig að snjósöfnunaraðstæður séu svipaðar í efri hluta hlíðarinnar á hverju svæði.

Hér á eftir er fyrst lýst landfræðilegum aðstæðum, en síðan er hverju svæði lýst fyrir sig. Getið er um þekkt snjóflóð og farvegum þeirra er lýst stuttlega. Gefin er umsögn um snjóflóðahættu og veðurlag sem veldur snjósöfnun í upptakasvæðum. Rýmingarsvæði í byggðinni neðan hvers snjósöfnunarsvæðis eru afmörkuð og sýnd á korti í mælikvaða 1:7500. Rýmingaráætlunum og rýmingarsvæðum er nánar lýst í greinargerðinni VÍ-G96002-ÚR02.

Greinargerð þessi byggist á niðurstöðum fundar sem haldinn var í Súðavík þann 24. janúar 1996. Fundinn sátu heimamenn, sem taldir eru upp á titilblaði hér að framan, og þeir úr vinnuhópnum, sem merktir eru með „*“ á titilblaðinu.

Landfræðilegar aðstæður, byggð og örnefni

Þorpið Súðavík stendur við Álftafjörð við vestanvert Ísafjarðardjúp. Fjörðurinn hefur meginstefnuna SSV-NNA, en sveigir örlítið yst og opnast til N. Þorpið stendur vestanmegin fjarðarins, utan við Langeyri, og hefur fram að þessu staðið að mestu undir Súðavíkurhlíð og Súðavíkurfjalli, en einnig neðan við Traðargil. Eftir snjóflóðin sem féllu 16. janúar 1995 var ákveðið að færa byggðina nokkuð innar, þannig að hún verði undir öxl Kofra, við mynni Sauradals.

Brún Súðavíkurhlíðar er í 5-600 metra hæð, en að ofan er fjallið fremur flatt. Upp af byggðinni liggur þó hryggur á fjallstoppnum og rís hann um 30 metra yfir umhverfið. Efst í hlíðinni ofan byggðarinnar er klettabelti, sem er skorið af grunnum giljum, en neðar er hlíðin skriðurunnin, án sérstaklega afmarkaðra farvega. Fjallshlíðin hefur stefnuna N-S. Meginbyggðin í gömlu Súðavík liggur í 3 til 4 húsaröðum niður undir fjöruborðinu og nær hvergi meiri hæð en 15 metrum yfir sjó. Þar eru bæði íbúðarhús og fyrirtæki.

Innan við Súðavíkurhlíð tekur við Traðargil, með stefnuna VNV-ASA. Efst er gilið líkara hvílt eða dal, en þrengist þegar neðar dregur í mjótt afmarkað gil. Neðan gilkaftsins er víðáttumikil aurkeila sem nær niður undir sjó. Meðfram fjöruborðinu liggur þjóðvegurinn inn Djúp og við hann eru nokkur íbúðarhús.

Innan við Traðargil er Eyrardalsá og kemur hún úr Sauradal. Sunnan árinna er Kofri, en svo nefnist fremsti hluti Hlíðarfjalls. Kofri er 635 metra hár, brattur og hömrum girtur tindur. Frá Kofra liggur öxl, Kofrahögg, niður að bænum Eyrardal, og afmarkar öxlin fremsta hluta Sauradals að sunnanverðu. Neðan Kofrahöggsins, frá Eyrardalsá og inn undir Langeyri, hefur verið byggt nýtt þorp í Súðavík.

Snjósöfnunaraðstæður og rýmingarsvæði

Súðavíkurhlíð (Súðavíkurfjall)

Margar heimildir eru um snjóflóð á svæðinu. Flest hafa þau stöðvast í hlíðinni ofan gömlu byggðarinnar, önnur hafa fallið að efstu húsunum í þorpinu og stór aftakaflóð hafa náð niður undir fjöru. Snjóflóð úr hlíðinni hafa valdið bæði mann- og eignatjóni.

Snjóflóðafarvegir eru í grunnnum rásum í klettum efst í brekkunni. Neðan þeirra eru skriður, þar sem ekki markar fyrir farvegum. Hryggurinn sem er uppi á fjallinu virðist valda meiri snjósöfnun á einum stað ofan byggðarinnar (þar sem stóra flóðið fór í janúar 1995) en öðrum.

Íbúðarbyggð var samfelld neðan við brekkufótinn áður en byggðin var flutt.

Mikil hætta er á snjóflóðum, stórum sem litlum.

Snjósöfnun í hlíðina er mest í N-NV-lægum áttum. NA-áttin flytur snjó úr hlíðinni, inn með henni og jafnvel eitthvað upp með henni, inn í Traðargil. Sökum þess að ekki eru afmarkaðir farvegir (gil) í hlíðinni, er ekki um hliðfyllingu að ræða þegar vindur blæs með fram henni. Þegar vindur snýst til N-NV-áttar tekur að skafa fram af Súðavíkurfjalli, en þar er allmikið aðsópssvæði. Við það safnast snjór gjarnan í hengjur efst í hlíðinni, en einnig myndast dyngjur neðar. Ef áttin snýst vestur fyrir norðrið eykst enn snjósöfnun í hlíðina.

Á svæðinu er gert ráð fyrir rýmingu á 1. stigi á reitum D og F, á 2. stigi á reitum E og G og á 3. stigi á reit H.

Traðargil (Súðavíkurfjall/Sauratindar)

Margar heimildir eru um snjóflóð á svæðinu. Allmörg hafa náð niður í byggð og jafnvel niður í sjó. Snjóflóð úr gilinu hafa valdið eignatjóni.

Upptakasvæðið er í opinni hlíð, en farvegurinn er í afmörkuðu gili þegar neðar dregur. Neðan gilsins er víðáttumikil aurkeila, sem veldur því að úthlaupssvæðið er breitt.

Byggð neðan gilsins er að mestu einföld röð húsa meðfram þjóðveginum. Byggðin var áður samfelld, en snjóflóðin 16. janúar eyðilögðu þrjú hús og nokkur hafa verið flutt á nýja byggingasvæðið.

Mikil hætta er á snjóflóðum, stórum sem litlum.

Snjósöfnun ofan frá er í NV-NA-áttum ofan af Súðavíkurfjalli, en stórt aðsópssvæði er uppi á fjallinu. Í NA-átt stendur vindur inn með Súðavíkurhlíð og hleðst þá snjór á upptakasvæði Traðargils frá hlið.

Á svæðinu er gert ráð fyrir rýmingu á 1. stigi á reitum B og D og á 2. stigi á reitum C og E. Til rýmingar á 3. stigi þarf ekki að koma þar sem neðri mörk 2. stigs liggja neðan byggðarinnar.

Eyrardalssvæði

Engar heimildir eru um snjóflóð á svæðinu.

Hugsanleg upptakasvæði eru í sunnanverðum Sauratindum og/eða utan í Kofrahöggi. Bæði upptök og farvegir eru að mestu í opnum fjallshlíðum, en eitt gil er þó í Sauratindum.

Byggingasvæðið er niðri við þjóðveginn í gegnum þorpið, á flötu svæði innan við bæinn Eyrardal. Það er allt lægra en 25 m yfir sjó.

Snjóflóðahætta er talin mjög lítil.

Snjósöfnun í Sauratinda ofan frá er í NA-átt, en er ekki mikil sökum þess að Traðargil tekur við snjónum áður en hann kemst að Sauratindum. Snjósöfnun frá hlið, eftir Sauradal, í NV-átt er talin ólíkleg. Snjósöfnun í Kofrahögg er hugsanleg í N-átt, en er ekki talin líkleg að sögn heimamanna. Stífl V-átt gæti hlaðið snjó í Kofrahögg, en það er ekki talið líklegt.

Ekki er gert ráð fyrir rýmingu á svæðinu (reitur A).

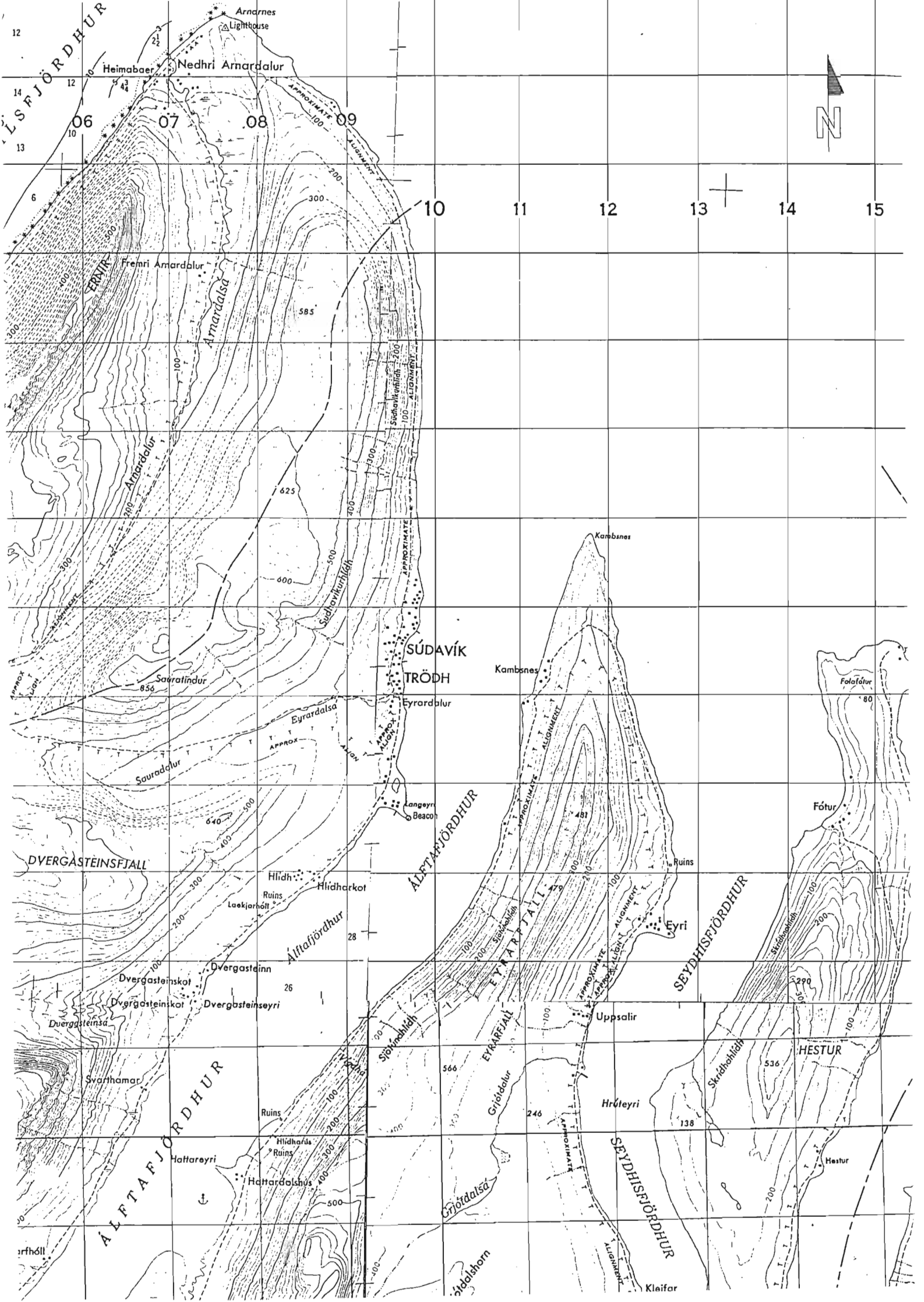
Snjóflóðaveður

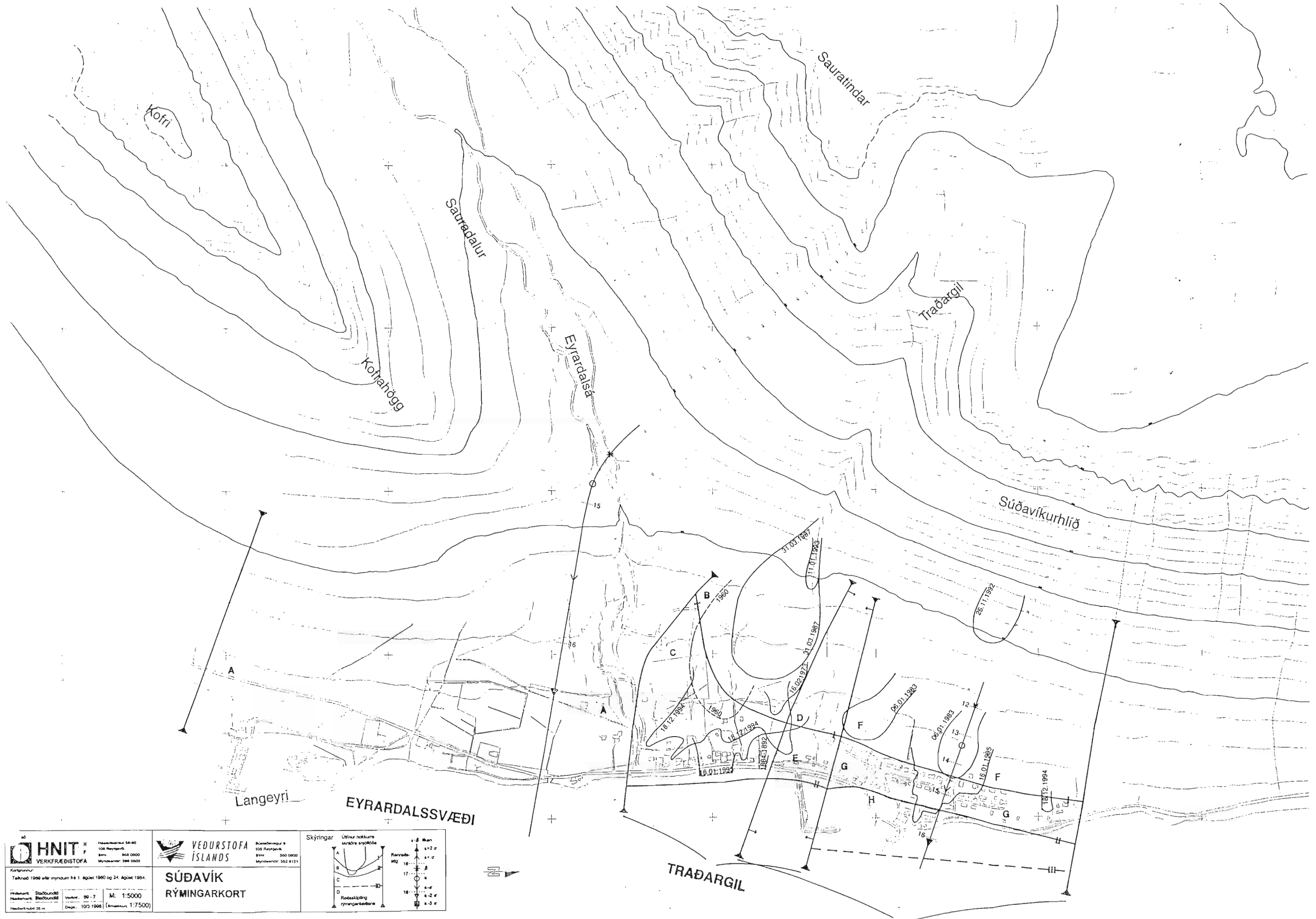
Mesta snjóflóðahætta á Vestfjörðum tengist aftakaveðrum af norðri þegar lægðir ganga norður fyrir land úr suðri eða austri. Lægðir þessar beina tiltölulega hlýju lofti að sunnan með mikilli úrkomu norður fyrir landið og valda mikilli snjósöfnun á upptakasvæðum margra snjóflóðafarvega á Vestfjörðum. Mikil snjósöfnun getur einnig átt sér stað í sömu farvegum í langvarandi norðaustanátt með mikilli ofankomu. Áköf úrkoma í suðaustanátt getur einnig valdið snjóflóðahættu í ákveðnum hlíðum sem vita mót norðri.

Útgáfur

Fyrsta útgáfa, mars 1996.

Önnur útgáfa, júlí 1997. Smávægilegar orðalagsbreytingar og leiðréttingar.

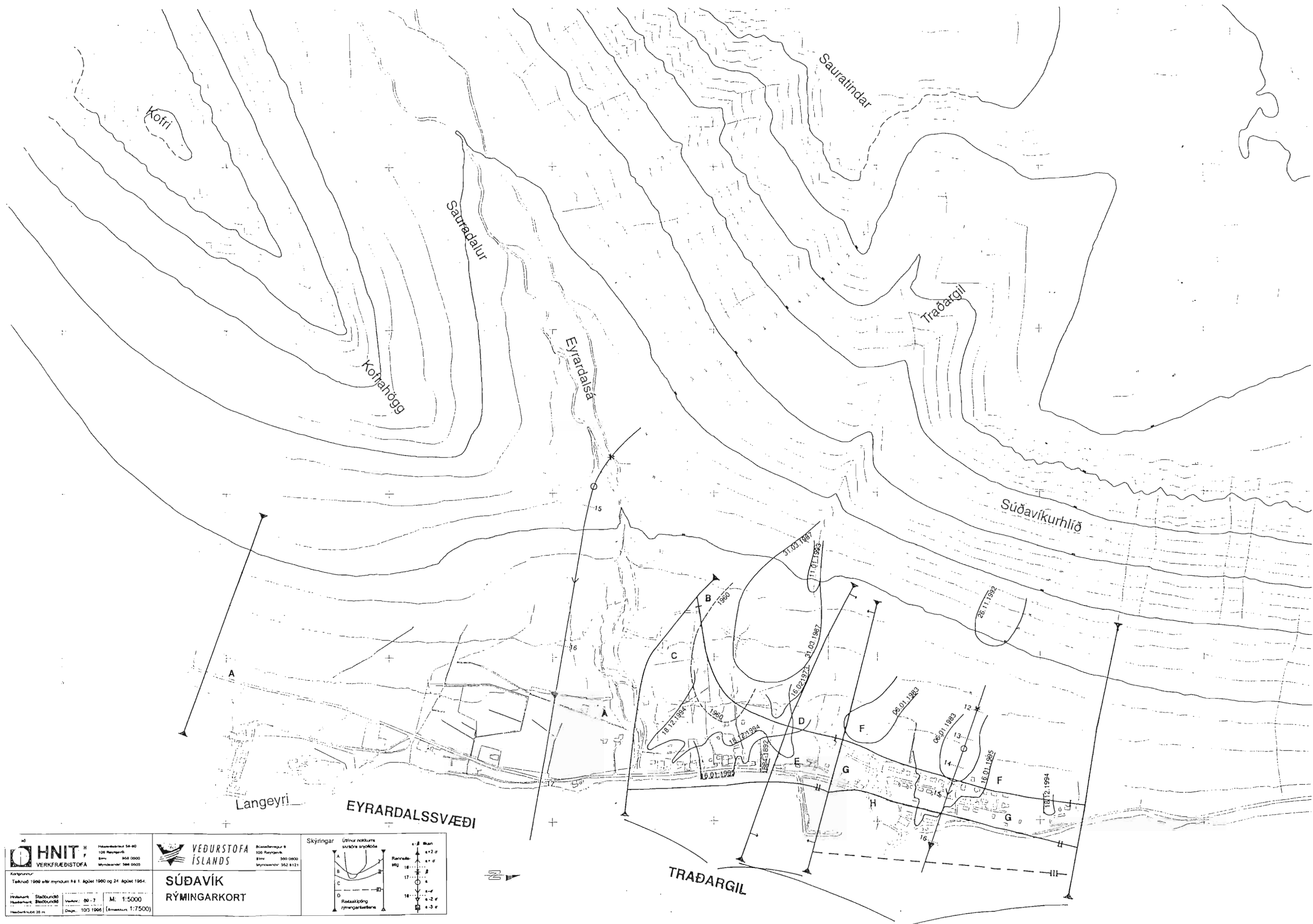

HNIT
 VERKFRÆÐISTOFA
 Háskólinn í Reykjavík
 Tækniráðgjafir
 Tækniráðgjafir
 Tækniráðgjafir

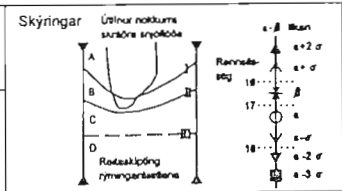

VEDURSTOFA ÍSLANDS
 Rannsóknir og
 Rannsóknir og
 Rannsóknir og
SÚÐAVÍK RÝMINGARKORT

Skýringar
 Útlínur nokkurra
 sárðra stjórnaða
 Fláttur
 16
 17
 18
 19
 20
 21
 22
 23
 24
 25
 26
 27
 28
 29
 30
 31
 32
 33
 34
 35
 36
 37
 38
 39
 40
 41
 42
 43
 44
 45
 46
 47
 48
 49
 50
 51
 52
 53
 54
 55
 56
 57
 58
 59
 60
 61
 62
 63
 64
 65
 66
 67
 68
 69
 70
 71
 72
 73
 74
 75
 76
 77
 78
 79
 80
 81
 82
 83
 84
 85
 86
 87
 88
 89
 90
 91
 92
 93
 94
 95
 96
 97
 98
 99
 100

HNIT
 VERKFRÆÐISTOFA
 Húsavík
 Staðbúnaðs
 Háskólinn
 800 0000
 Símanúmer: 800 0000
 Vaxandi: 800 0000
 M: 1:5000
 Daga: 10/3 1995 (Einnakur: 1:7500)

VEDURSTOFA ÍSLANDS
 Súðavík
RÝMINGARKORT
 Skýringar: Útlín nokkurra svæða í svæðinu
 A: 18.12.1994
 B: 16.01.1994
 C: 18.05.1992
 D: 16.02.1972
 E: 31.03.1987
 F: 11.01.1983
 G: 08.01.1983
 H: 06.01.1983
 I: 16.01.1985
 J: 18.12.1994

Húsnúmer: 58-80
 108 Reyjavík
 Símanúmer: 800 0000
 Vaxandi: 800 0000
 M: 1:5000
 Daga: 10/3 1995 (Einnakur: 1:7500)